

Coaching for staff professional Development in education

Μια ματιά στο βιβλίο πόρων του έργου CoDe

Το βιβλίο πόρων για τις βέλτιστες πρακτικές καθοδήγησης (coaching practices) βρίσκεται στο επίκεντρο των εργασιών της κοινοπραξίας του έργου CoDe από το 2020, με εκτεταμένη έρευνα για τεχνικές και προσέγγιση βασισμένη σε περιπτώσεις μελέτης που στοχεύουν στην παροχή λεπτομερούς εικόνας για την καθοδήγηση (coaching) σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι ακόλουθες τεχνικές καθοδήγησης (coaching techniques) έχουν αναλυθεί από τους εταίρους του έργου στη Λετονία, την Κροατία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Τσεχία, τη Ρουμανία και την Κύπρο:

1. Η Μέθοδος Χάμπουργκερ, προσφέρει έναν αποτελεσματικό τρόπο παράδοσης ενεργών και εποικοδομητικών μηνυμάτων ή κριτικής. Η μέθοδος στοχεύει στην ανάδειξη της συμπεριφοράς ή της απόδοσης του ατόμου, ενώ ταυτόχρονα προστατεύει την αυτοεκτίμηση του ατόμου και αυξάνει τη δεκτικότητα στην αλλαγή της προβληματικής συμπεριφοράς του/της στο μέλλον.

2. Το μοντέλο του Pendleton στοχεύει στην παροχή εποικοδομητικής ανατροφοδότησης, υπογραμμίζοντας κάποια θετική συμπεριφορά, ενισχύοντας αυτές τις συμπεριφορές, ενθαρρύνοντας μια συζήτηση για το πώς να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα και αναλύοντας το τι θα μπορούσε να είχε κάνει το άτομο με διαφορετικό τρόπο.

3. Το εργαλείο «Πώς να προσδιορίσετε τις ανάγκες καθοδήγησης» θα βοηθήσει τους καθοδηγούμενους (coachees) να αναλογιστούν και να προσδιορίσουν τις ανάγκες καθοδήγησης τους κατά την προετοιμασία για την είσοδο σε μια σχέση καθοδήγησης. Είναι σημαντικό πριν από την αρχική συνομιλία καθοδήγησης να αναλογιστεί κανείς την πρακτική του για να βοηθήσει στον εντοπισμό των αναγκών του.

4. Η δημιουργία ενός βέλτιστου περιβάλλοντος καθοδήγησης (coaching environment) θα βοηθήσει να προσδιοριστούν τα χαρακτηριστικά ενός τέτοιου περιβάλλοντος.

5. Η Απεικόνιση για Πρόσβαση στη Διαίσθηση και σε Μεγαλύτερο Βάθος είναι μια τεχνική που στοχεύει να παρέχει πρόσβαση στη διαίσθηση, να διευρύνει την επίγνωση και να επιτρέψει την εμφάνιση δημιουργικών λύσεων.

6. Η τεχνική «Συναίσθημα εναντίον Πληροφοριών», είναι μια δημιουργική τεχνική που στόχος της είναι να ευαισθητοποιήσει

τους συμμετέχοντες για τα δικά τους συναισθήματα κατά τη λήψη μιας επαγγελματικής απόφασης.

7. Το Μοντέλο Ικανότητας ως βάση για καθοδήγηση (coaching and mentoring) στοχεύει να κάνει ευκολότερη τη μετάβαση του ατόμου από μέντορα (mentor-mentoring) σε καθοδηγητή (coach-coaching).

8. Η Μεταφορά είναι μια τεχνική που στόχο έχει να επιτρέψει στον εποπτευόμενο να «δει» πώς αντιλαμβάνεται προσωπικά τη θέση του μέσα στο περιβάλλον του.

9. Η τεχνική «Πώς να βελτιώσετε τις σχέσεις» έχει στόχο να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν τις προσδοκίες, τις ενέργειες και τις αντιδράσεις τους στη σχέση τους με τους συναδέλφους τους. Γίνεται μεμονωμένα και κάθε άτομο παρουσιάζει την εργασία/ δημιουργία του σε άλλους στην τελική συνάντηση.

10. Το Δέντρο της Επαγγελματικής Ζωής είναι μια τεχνική που στόχος της είναι να υποστηρίξει τον αυτοστοχασμό του καθοδηγούμενου και τη συνειδητοποίηση προσωπικών πηγών, θετικής και αρνητικής εμπειρίας, προσωπικών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών και των επιλογών περαιτέρω ανάπτυξης. Σε αυτή τη βάση, είναι στη συνέχεια δυνατό να εντοπιστούν οι επιλογές και οι κατευθύνσεις προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης.

11. Η Ενεργητική ακρόαση είναι μια τεχνική που προωθεί και καθοδηγεί, όπως υποδηλώνει το όνομά της, την πλήρη συγκέντρωση και ακρόαση με όλες τις αισθήσεις, κατά τη διάρκεια των συναντήσεων καθοδήγησης.

12. Το Μοντέλο Καθοδήγησης Grow, που σημαίνει μάθηση μέσω της εμπειρίας, προωθεί τον προβληματισμό, τη διορατικότητα, τη λήψη επιλογών και την επιδίωξη τους.

13. Ο Αναστοχασμός είναι μια διαδικασία παράφρασης και επαναδιατύπωσης τόσο των συναισθημάτων όσο και των λέξεων του ομιλητή. Ο σκοπός του προβληματισμού είναι να επιτρέψει στον ομιλητή να «ακούσει» τις δικές του σκέψεις και να επικεντρωθεί σε αυτά που λέει και νιώθει, να του δείξει να προσπαθεί να αντιληφθεί τον κόσμο όπως τον βλέπει και να κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί για να καταλάβει τα μηνύματα, καθώς και να τον ενθαρρύνει να συνεχίσει να μιλάει.

14. Η τεχνική «Ωρα για σκέψη» τονίζει ότι οι απαρχές του Περιβάλλοντος Σκέψης στηρίζονται σε μια παρατήρηση

και μια ερώτηση. Η παρατήρηση είναι η ακόλουθη: «Η ποιότητα όλων όσων κάνουμε εξαρτάται από την ποιότητα της σκέψης που κάνουμε πρώτα». Το επακόλουθο ερώτημα είναι: «Τι χρειάζεται για να βοηθήσουν οι άνθρωποι ο ένας τον άλλον να σκεφτούν καλά για τον εαυτό τους;»

15. Ο Τροχός της Ζωής αποτελεί μια τεχνική που αυξάνει την ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων και τους επιτρέπει να σχεδιάσουν μια ζωή που είναι πιο ικανοποιητική και πιο κοντά στον ορισμό της ισορροπίας τους. Βοηθά επίσης να διευκρινιστούν οι προτεραιότητες για τον καθορισμό στόχων.

16. Η Καθοδήγηση που είναι βασισμένη στη διάδραση (Interaction-Focused Coaching – IFC), είναι ένα μοντέλο καθοδήγησης που βασίζεται στην πρακτική για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων για τους μαθητές στο μαθησιακό τους περιβάλλον. Είναι μια κυκλική διαδικασία κατά την οποία οι εκπαιδευτικοί εργάζονται με έναν καθοδηγητή (coach) για να αναπτύξουν την ικανότητά τους στη διευκόλυνση των αλληλεπιδράσεων μαθητή/τριας-εκπαιδευτικού, που αντικατοπτρίζουν τις αλληλεπιδράσεις που προάγουν τη δική τους μάθηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων στη σχέση καθοδήγησης.

17. Η Καθοδήγηση βασισμένη στην πράξη, είναι μια κυκλική διαδικασία για την υποστήριξη της χρήσης αποτελεσματικών πρακτικών που οδηγούν σε θετικά αποτελέσματα για παιδιά και οικογένειες.

18. Στο μοντέλο SMART για την καθοδήγηση (SMART Model of Coaching), το SMART σημαίνει: «Συγκεκριμένο», «Μετρήσιμο», «Εφικτό», «Ρεαλιστικό» και «Επίκαιρο». Το

μοντέλο SMART coaching βοηθά τους καθοδηγητές (coaches) να θέσουν στόχους και να δημιουργήσουν ένα σχέδιο δράσης που ταιριάζει με τον ορισμό του.

19. Οι Ομάδες αναστοχασμού, είναι μια μέθοδος που στοχεύει να υποστηρίξει τους προβληματισμούς των εκπαιδευτικών, να διευρύνει την άποψή τους για την κατάσταση και τις πιθανές λύσεις μιας δεδομένης παιδαγωγικής κατάστασης ή κατάστασης σχέσεων.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα περιεχομένου του βιβλίου πόρων, οι εταίροι του έργου εξετάζουν, επί του παρόντος, το αποτέλεσμα της έρευνας από ομοτίμους. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις που θα πραγματοποιηθούν μεταξύ 13 και 17 Σεπτεμβρίου στην Κροατία και μεταξύ 2 και 4 Νοεμβρίου στη Ρουμανία θα δημιουργήσουν περαιτέρω ευκαιρίες για απόκτηση πρακτικής εμπειρίας στην καθοδήγηση ως πρακτική επαγγελματικής εξέλιξης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των στόχων του έργου.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή αυτής της δημοσίευσης δεν αποτελεί έγκριση του περιεχομένου, που αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.